

Communio

LIBERALKATOLSK KYRKOTIDNING NR 3 2008 ÅRG 40

Pris 25:-

En historisk händelse:

Den första kvinnan i Sverige
prästvigs enligt katolsk rit

Foto: Olav Holten

Biskopens spalt

Vid en tillbakablick på de senaste månaderna är det speciellt tre händelser i vår kyrka som jag minns med särskilt stor glädje.

För det första, att få uppleva och medverka i en unik händelse för Sverige. Nämligen den stora äran att få förmedla den första prästvigningen, enligt katolsk rit, av en kvinna. Visserligen inte unikt för världen men den första i Sverige.

Jag är övertygad om att båda mina företrädare som regionalbiskopar för Sverige, biskop Sigfrid och biskop Lenart, med tillfredsställelse och glädje såg ner på händelsen från sitt himmelska perspektiv. Båda försökte få den internationella synoden att förstå nödvändigheten att ordinationer skulle vara lika, oavsett kön. Men de hade nog inte räknat med att det måste bildas en ny internationell synod. En synod som tillåter kvinnor att vigas till präster och biskopar enligt katolsk rit.

Nu måste vi ha som mål att de olika Liberala Katolska Kyrkorna runt om i världen, vilka alla har sitt gemensamma ursprung, en dag skall kunna enas under ett gemensamt tak. Och varför inte med en nära gemenskap med den Gammalkatolska kyrkan?

För det andra, en minnesrik augustihelg med lördagens fantastiska rundvandring i det gamla Söderköping guidad av Ola Lönnkvist, vice intendent på Capella. Efteråt besökte vi Söderköpings berömda glassresataurang.

På söndagen åkte med båt till Västra Gärdsholmen och firade mässa i den underbara Capella Ecumenica. Det 43-åriga storslagna ekumeniska projektet som i dag drivs av föreningen Capella Ecumenica Sanctae Annae in scopulis bestående av 13 olika kyrkor och samfund varav LKK är en av dem.

Och till sist, för det tredje, Mikaelihelgen i Vår kyrka i Stockholm är alltid lika minnesrik. Vi som deltog i Samfundets årsmöte på lördagen hade verkligen önskat oss flera deltagare. Dagen avslutades med Läkegudstjänst med vår senaste präst Carina Carlström

som officiant. Därefter följde traditionsenligt Välsignelseandakt vilken officierades av biskop Evert.

Vid söndagens Mässa med den vackra åminnelsen av kyrkans konsekration vigdes Gudrun Fleetwood, Maria församling i Uppsala, till diakon. Efter den sedvanliga gemenskapen vid kyrkaffet kunde den samlade prästsynoden hälsa Carina välkommen som präst och Gudrun som diakon.

Vill du veta mer om församlingarnas verksamhet under hösten, se vår hemsida www.lkk.se eller Communios sista sida.

+Sten-Bertil

Saxat ur Samfundets verksamhetsberättelse

Liberala Katolska Kyrkans register

Kyrkan har vid verksamhetsårets utgång 403 medlemmar varav 276 är kyrkomedlemmar. Därtill har 216 personer anmält att de anser sig vara betjänade av kyrkan.

Liberala Katolska Kyrkans prästerskap

Vid verksamhetsårets utgång fanns inom samfundet 2 biskopar, 6 präster samt 3 diakoner i aktiv tjänst.

Communio

Samfundets tidning, Communio, har utkommit med fyra nummer.

Maria församling i Västerås och S:t Mikael i Stockholm har prenumererat för sina betalande medlemmar.

OFFICIELLT

Vid mässan i S:t Mikael och Alla Änglars kyrka den 16 augusti ordinerades Carina Carlström till präst av biskop Sten-Bertil.

Vid mässan i S:t Mikael och Alla Änglars kyrka den 5 oktober ordinerades Gudrun Fleetwood till subdiakon av biskop Sten-Bertil.

Vid mässan i S:t Mikael och Alla Änglars kyrka den 19 oktober ordinerades Nappe Holmström Björnus till dörrevaktare och lektor av biskop Evert.

Communio hade vid verksamhetsårets utgång en upplaga av 250 ex. Särskild ekonomisk rapport har lämnats.

Internationellt samarbete

Samfundet Liberala Katolska Kyrkan i Sverige deltar i det internationella samarbetet inom "The Liberal Catholic Church" och dess "General Episcopal Synod" där Samfundets biskopar är medlemmar. Presiderande biskop i GES är Biskop Maurice Warnon.

Sammanfattning

Verksamheten under det gångna året har präglats av stabilitet, lugn och arbetsro. Inga större förändringar i verksamheten har skett.

Samfundet styrelse

Vid årsmötet fick styrelsen följande sammansättning:

Ordförande: Nappe Holmström Björnus, Furustigen 3, 133 34 Saltsjöbaden, 08-717 26 99.

Sekreterare: Carina Carlström, Amnevägen 34, 547 73 Otterbäcken, 0551-22 480
Kassör: Gunnar Kylberg, Svedjevägen 5, 167 54 Bromma, 08-25 05 79

Vice ordf.: Rose-Marie Johansson, Täljstensvägen 11 G, 752 40 Uppsala, 018-55 01 91
Vice sekr: Krister Fast, Filipstadsbacken 60, 723 43 Farsta, 08-724 83 28

Ledamot: Eva Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås, 021-33 34 70

Suppleant: Marianne Andersson-Söderström, Hörngatan 16 A, 602 34 Norrköping, 011-16 10 81

Suppleant: Iréne Edén, Välljärnsgratan 52, 724 73 Västerås, 021-30 02 31

Suppleant Evert Sundien, Hagagatan 37 ltr, 113 47 Stockholm, 08-33 20 06

Suppleant: Stefan Brauer, Östen Undéns gata 5, 227 62 Lund, 046-30 58 28

Kvinnorna i kristenheten

Vår präst i Norrköping, Göran Werin, är mycket engagerad i den Franciskanska pilgrimsrörelsen där han blivit utsedd till Internationell Kapitelledare med uppdrag att ta fram ett tema som skall fungera som samtal under ett år under vandringar träffar och nationella kapitel. Temat blir "Att bryta med rädslan". I år är temat "Kvinnorna i Kristenheten" och har arbetats fram av den avgående samtalsledaren från Spanien, Pedro Sanz.

Mer information om den Franciskanska pilgrimsrörelsen hittar du på www.cdsf.org.

1. Inledning

Det tema som det internationella gardinatet valde efter förslag från pilgrimsrörelsen i Tyskland var från början "Kvinnorna i religionen"; ett tema alltför omfattande för ett häfte på tolv sidor - en svårighet som också erkändes på mötet. Därför bestämde man sig till slut för att fokusera på den aspekt av temat som kulturellt ligger Franciskanska Pilgrimsrörelsen närmast; situationen för kvinnorna i kristenheten.

Att välja temat "Kvinnorna i kristenheten" rymmer i sig själv ett budskap. Det hade nog inte fallit någon in att föreslå temat "Männen i kristenheten" eftersom det tas för givet att männen är huvudrollsinnehavare i kyrkorna. Bara av temats titel kan vi dra slutsatsen att det finns något som inte fungerar speciellt bra vad gäller rollen som kvinnor fått sig tilldelade i kyrkorna - eller åtminstone i vissa kyrkor.

Genom historien ser vi hur kvinnor har förvisats till biroller. Likväl finns det också - genom mänskliga rättighetsdeklarationer och den feministiska rörelsen - krafter som strävar efter en annan ordning där män och kvinnor är jämställda. "Formella" deklarerationer för jämställdhet får idag lyckligtvis mer och mer verklig effekt.

Men mer än femtio år efter utropandet av FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna som placerar kvinnor på alla sätt jämställda med männen¹, så kan vi trots detta konstatera att kvinnor fortfarande diskrimineras både i samhället och i kyrkan.

Det finns också personer som inte förstår varför det fortfarande finns feminister. De frågar sig om det fortfarande finns något att klaga på eftersom det redan finns kvinnliga präster och eftersom påven har skrivit ett brev där han försvarar kvinnors värde. Det är slående att på samma sätt som det bara är genom att försöka ta sig fram

i en stad i rullstol som man förstår de arkitektoniska hinder som städerna rymmer för rörelsehindrade, så är det bara genom att utveckla en förståelse för kvinnors situation som man kan börja förstå bristerna i de relationer i samhället och i kyrkan som kan ge sken av att fungera så bra.

2. Kristenhetens början

Ofta tenderar vi att tänka att kristenheten i början var något sammanhållet och väldefinierat. Det verkar däremot inte ha varit så. Efter Jesus uppståndelse uppkommer flera olika kristna "urförsamlingar" runt apostlarna och runt andra personer som hade följt Jesus. I dessa sammanhang fanns också kvinnor. Vissa av dem hade speciell betydelse, som t.ex. Maria Magdalena, och säkert också Maria, Jesu moder.

I Kristenhetens början var Jesus det fundamentala i gemenskapen och tecken på Guds rikes ankomst den centrala punkten i kristen tro. Upprättandet av Kyrkan och biskopsämbetet kan knappast se som Guds vilja och var inte påbjuden av Jesus utan är resultatet av en lång historisk utveckling som inte är befriad från problem.

Alla de ursprungliga varianterna på kristen tro hade samma värde och samma möjligheter att ha konsoliderat sig som Jesu lära. En av dem, den som företräddes av Petrus och Paulus, kom att få övertaget efter en lång och äventyrlig historia av splittring och reformer.

Vad gäller kvinnorna så finns det bevis för att de i kristenhetens början, enligt Paulus, hade tillträde till diakonatet, prästämbetet och t.o.m. biskopsämbetet, men med tiden kom det att uteslutas från de styrande organen. Den patriarkala ordning som dominerade i den tidens samhälle kom att få övertaget också i kyrkan. Idén om kyrkan som hierarkisk och präststyrd kom att konsolideras på trehundraåret - trots att Jesus inte varit präst. Steg

för steg tvingas kyrkan in i en officiell doktrin. Detta har dock inte skett utan motsättningar, splittring och reformer som under seklens gång resulterat i de många olika kristna kyrkor som vi har idag; ortodoxa, anglikanska, katolska, evangeliska, lutherska, metodistiska...

3. Kvinnorna i Bibeln

I Gamla testamentet finns det oräkneligt antal texter där kvinnor nedvärderas, betraktas som objekt och tilldelas en social position strikt underställd männen. Att födas som kvinna i det bibliska Israel var bara det en dålig nyhet för familjen (Lev 12: 1-5); kvinnan tillbringade sin barndom och ungdom underställd sin pappa som kunde sälja henne för att betala sina skulder, och som gifte bort henne med vem han ville (Jos 15:16, 1 Sam 18:17-19). Hon fick ingen undervisning och när hon gifte sig blev hon sin makes ägodel. Han ägde och styrde över henne som med hans övriga egendom; hans hus, slavar och djur (2 Mos 20:17). Hennes främsta uppgift var att föda många söner och att sköta om hemmet. Dessutom kunde hon bli förskjutet eller stenad om hon inte var oskuld vid giftermålet eller om hon ertappades med äktenskapsbrott (Dt 22: 20-22).

Trots denna patriarkala ordning i Gamla testamentet finns det en text i Första Mosebok som bekräftar jämställdhet mellan de båda könen och deras gudomliga ursprung. "Gud skapade människan" - *adam* betyder på hebreiska jordens söner och döttrar och härleds från *adamah* som betyder bördig jord - "till sin avbild. Till man och kvinna skapade han henne." (1 Mos 1:27)

¹ "Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter." (FNs förkla-

Min prästvigning och första mässa

Det här är ett utdrag ur hemsidan, <http://www.skuggan.se/pladdermusen/priest.htm>, där Carina skriver till sina vänner om hur hon upplevde några unika dagar i augusti.

Lördagen den 16 augusti

Att berätta om hela prästvigningen går inte - det är alldeles för många olika moment involverade. Men det första som skedde var att biskop Sten-Bertil berättade vad prästens roll innebär och förmanade mig att noga tänka igenom vad det var jag tog på mina axlar. Han uppmanade också församlingen att säga ifrån, ifall någon ansåg att jag inte var lämplig som präst... men det var ingen som tog chansen att höja rösten.

Sedan sjöngs en litania, medan jag låg utsträckt i korsform på golvet - en urgammal symbol för att man dör ifrån sitt gamla jag och sedan uppstår i Kristus, när man reser sig från golvet.

Vi sjöng förstås också VENI CREATOR (Kom, Skaparande... den hymn i vilken man åkallar den Helige Ande inför en vigning) innan först biskop Sten-Bertil och sedan biskop Evert lade händerna på mitt huvud och överförde den Helige Ande, varefter prästerna Jonas Anundi, Stefan Brauer och Kristofer Fast gjorde detsamma. Efter det fick jag knäböja framför biskopen, kläddes i mässhake, smordes med helig olja inuti händerna (som nu skall användas för att dela ut sakrament och välsigna) samt fick ta emot kalken som symbol för att jag nu har rätt att dela ut nattvarden.

Foton: Olav Holten

När vigningen är över, fortsätter mässan som en vanlig mässa med den skillnaden att den nyvigde prästen - d.v.s. jag, i detta fall - koncelebrerar. Det betyder att jag fick stå vid sidan av altaret och "imitera" biskop Sten-Bertil när han celebrerade resten av mässan...

en akt som symboliserar att jag fr.o.m. nu har rätt att celebrera mässan själv men behöver en sista "lektion" i hur mässan går till innan jag skall stå ensam vid altaret i min MISSA PRIMA (min första egna mässa).

Och så var det över - mässan var avslutad, utgångspsalmen hade sjungits, kleresiet (d.v.s. alla som var med i koret denna Stora Dag) samlades för en avslutande bön och den traditionella gruppkramen... och så ställde vi upp oss på trappan för fotografering. Gissa någon som var alldeles slut!?! Och det syns tydligt på fotona hur blött mitt hår var... ja, att bli präst är sannerligen en svettig upplevelse!

Gudstjänstdelen av denna dag sköttes av ovanstående änglar, men nu efteråt trädde andra änglar fram - de ovärderliga marktjänsteandarna som ställde fram bord, serverade drinkar (alkoholfria) och mat, såg till att alla trivdes och skötte det praktiska under resten av eftermiddagen. De var fantastiska! Under tiden vimsade jag själv omkring och försökte hinna med att växla ord med alla, kramas och ta emot presenter - TACK, allihop!!! Jag är fortfarande rörd till tårar av er stora värme och vänlighet! - samtidigt som jag försökte få i mig massor av vätska och någon liten matbit. Inte för att jag var särskilt hungrig... jag var alldeles för uppe i varv, och tyckte det var betydligt viktigare att hinna umgås med alla de människor som varit med mig denna omtumlande dag.

Forts. nästa sida

Söndagen den 17 augusti

Min MISSA PRIMA-morgon började eländigt... jag mådde illa av nervositet, undrade vad jag hade givit mig in på och var övertygad om att jag stod i begrepp att celebrera historiens absolut mest taffliga mässa. Då jag kom till kyrkan väntade alla i kleresiet. De delade definitivt inte mina farhågor, det märkte jag! Och av någon underlig anledning var det de som hade rätt - inte jag... med Krister vid min sida hela tiden, celebrerade jag mässan enligt den vackra mässbok jag hade fått i gåva av biskop Sten-Bertil, och katastroferna uteblev. När jag kommit så långt som till predikan började jag t.o.m. slappna av en smula... och jag vore ju inte Kicki om jag inte talade direkt ur hjärtat, drev med mig själv och klamrade mig fast vid mina två främsta förebilder: Jungfru Maria och St. Therese av Jesusbarnet. Som belöning fick jag glada skratt till svar - vilken lycka! Sedan gick resten av mässan som en dans - jag delade ut fridshälsningen till alla i koret (biskop Sten-Bertil och biskop Evert satt i varsitt högsäte, Fredrik var altartjänare och Krister assisterade mig), fick dela ut nattvarden till tre (!) duklag och välsignade församlingen med ord som kom ur djupet av mitt hjärta, innan vi alla sjöng utgångspsalmen så att taket nästan lyfte. En sådan fantastisk MISSA PRIMA ni gav mig, alla ni som

var med mig denna dag!!! Jag skall aldrig glömma det, bära det med mig i hjärtat resten av livet. När jag gick ut som siste "man" i processionen, visste jag att jag har gjort rätt - nu bär jag inte längre något tvivel inom mig att detta är vad jag skall ägna mig åt.

att jag genom att låta mig vigas till präst också skrev in mig själv i den svenska kristendoms- och kvinnohistorien! Jag är ju bara jag, och handlar av kärlek till min Herre, den Heliga Treenigheten - en kärlek som ofrånkomligen också innesluter allt skapat, inte minst människor och djur...

Under den traditionella fotograferingen efteråt, passade biskop Sten-Bertil på att hålla tal och poängterade att vi denna dag hade skrivit svensk historia: för första gången hade en kvinna celebrerat en katolsk mässa i detta land. Hans ord fick mitt hjärta att bäva, för inte hade jag någonsin reflekterat över

... men jag är glad och tacksam att ha fått uppfylla den mångåriga dröm som inte minst biskoparna i "min" kyrka har närt i många decennier, kämpat så hårt för och givit så mycket av sig själva för. Om någon utöver Gud skall äras för detta, är det dessa män: utan dem hade jag inte varit präst idag.

Den mystiska ikonen

I koret i St. Mikael's och Alla Änglars domkyrka, över kredensbordet, hänger en mycket vacker plåtslagen ikon med ram i rött trä. Har ni kikat närmare på den? Jag trodde att jag hade gjort det många gånger, och utgick ifrån att motivet föreställde jungfru Marias besök hos Elisabeth när de båda var gravida (Lukas 1:39). Tills fotografen Olav Holten tog en bild av ikonen, och jag la in den i en LKK-kalender jag totade ihop för ett tag sedan. Det var då jag upptäckte det:

BÄGGE FIGURERNA BÄR SKÄGG!

Dessutom finns det en inskription längst ner på ikonen, som jag inte kan läsa men som troligen mycket tydligt presenterar vilka den verkligen föreställer. Någon som kan lösa mysteriet?

Carina.

Kvinnorna i kristenheten

forts. från sid 3

ring art 1)

I Gamla testamentet är patriarkernas namn relativt välkända; Abraham, Jacob o.s.v. Men knappast någon minns namnen Sara, Rebecka, Lea, Rakel o.s.v. Dessa kvinnor är enligt judisk tradition matriarker och enligt en *midrash*¹ ”finns deras namn inskrivna på den käpp med vilken Mose delade Röda havet”.

Det är också sant att det i Gamla testamentet finns gott om kvinnliga personligheter t.ex. de som nämnts ovan och andra som Débora, Judit, Ester, Rut etc. med en betydelsefull plats i historien. Men tyvärr, det som har kvarstått i vår kultur under historiens gång är den antifeministiska skapelseberättelsen om Eva (1 Mos 1:18-25). Denna förståelse av kvinnan som borde motverka diskriminering har istället förstärkt den eftersom man tolkat det faktum att Adam fanns före Eva som en överlägsenhet, utan att bry sig om det som står lite senare i Första Mosebok (1: 27): ”Och Gud skapade människan till sin avbild. Till man och kvinna skapade han henne.” Det är en diskriminerande tolkning som är oacceptabel i vårt nutida samhälle.

Å andra sidan så är det anmärkningsvärt att det i ett så patriarkalt samhälle finns så många kvinnor nämnda i Jesu släkttavla; Tamar, Rajab, Rut... Kvinnor som - trots att de belastades av sådant som i det judiska samhället hade starka negativa konnotationer; bristande fruktbarhet och utländsk härkomst - besegrade rädslor. De är föregångare till Messias som befriar människor och uppmuntrar dem att övervinna sina rädslor, att överskrida gränser, att riva murar och att se längre än de gränser som samhället påtvingar dem.

Nyare studier framhäver de viktiga roller som kvinnor har i evangelierna och i de första kristna församlingarna. Kvinnan vid Sykars brunn var den första som fick uppdraget att predika den goda nyheten bland sitt folk, Marta erkänner att Jesus är Gud innan Petrus gör det. Maria Magdalena är tillsammans med andra kvinnor de första vittnena till Jesus uppståndelse - det mest centrala mysteriet i den kristna tron - och de som berättade om händelsen för apostlarna.

Med en sociologisk utgångspunkt kan

man hävda att den grupp som formades kring Jesus ifrågasatte de två sociala och religiösa institutioner som var navet i den judiska religionen; lagen och templet. De vänder sig till alla, men på ett speciellt sätt till dem som uteslutits på basis av den religiösa lagen, d.v.s. syndarna, tullindrivarna, barnen, de leprasjuka, de fattiga, kvinnorna... I gruppen kring Jesus hittar de gemenskap och personlig värdighet.

I Lukasevangeliet fastslås kvinnornas närvaro bland dem som följde Jesus: ”Därefter vandrade Jesus från stad till stad och från by till by och predikade evangeliet om Guds rike. De tolv var med honom och även några kvinnor, som hade blivit befriade från onda andar och botade från sjukdomar: Maria, som kallades Magdalena - från henne hade sju onda andar farit ut - vidare Johanna som var hustru till Herodes förvaltare Kusas, och Susanna och många andra som tjänade dem med vad de ägde.” (Luk 8:1-3)

I gemenskapen kring Jesus är relationen till Gud annorlunda. Diskrimineringen - som den att kvinnor inte hade tillträde till templet - ersätts med en Gud som är tillgänglig för alla i samhället. Den totala ömsesidigheten i relationerna mellan man och kvinna baserad på jämlikhet inför varandra och Gud är en nyhet som Jesus inför.

När vi läser igenom evangelierna kan vi konstatera att Jesus aldrig säger ett ont ord om kvinnorna, inte heller i någon liknelse låter han dem falla i dålig dager. På detta sätt skiljer sig Jesus från de judiska rabbinerna och från de flesta av de religiösa ledarna såväl i öst som i väst som kommit före eller kommit efter honom.

Förebådandet av Guds rike möjliggjorde en brytning med de patriarkala strukturerna och gav ett nytt värde till kvinnan där hon inte längre reduceras till moderskap och hushållssysslor. När Jesus får höra att ”din mor och dina bröder är här utanför och frågar efter dig” svarar han att ”vem är min mor och mina bröder? Den som gör Guds vilja är min bror, syster och mor.” (Mark 3:31-35, Matt 12:36-50, Luk 8: 19-21) Det är anmärkningsvärt att han inte bara benämner män som bröder utan också kvinnor som systrar. Jesus skapade relationer som framstår som ett alternativ till det dominerade samhället; ett syskonskap i jämlikhet där kvinnor har samma möjligheter som män. Den framväxande kristendomen

som uppstod efter Jesus lyckades dock inte bevara hans brytning med den patriarkala kulturen. Efter en första tid där kvinnor hade en framskjuten plats så blir kyrkan från och med cirka år 70 en kyrka styrd bara av män.

Långsamt fjärmade sig kyrkan från Jesus förhållningssätt och kvinnor förpassades till att under sekler anses som juridiska icke-personer, som omyndiga och än idag i vissa kyrkor uteslutna ur alla beslutsfattande organ av religiös betydelse. Kristenheten föll till föga för den dominerande kulturen där kvinnan underställs mannen.

Urkyrkans vision om jämställdhet överlevde i små, perifera grupper av kristna. Inte förrän på artonhundratalet uppstår en rörelse av feministiska skribenter som med utgångspunkt i denna vision börjar ifrågasätta den patriarkala kulturen i kyrkorna och i samhället.

Av de kvinnor som följde Jesus bör Maria Magdalena särskilt nämnas som ett exempel på vilken vikt Jesus ger kvinnor. Det är hon som enligt evangelisten Johannes är den första person för vilken den uppståndne visar sig. Maria Magdalenas betydelse som apostel och lärjunge är tydligt i de fyra evangelierna där hennes namn nämns i samband med fem händelser; när Jesus befriar henne från sju demoner (Mark 16:9-10, Luk 9:1-3); hennes närvaro i kretsen kring Jesus som en av de kvinnor som han helat och som gav hans uppdrag sitt fulla moraliska stöd (Luk 8:1-3), hennes närvaro vid Jesu korsfästelse (Matt 27:55-56, Mark 15:40-41, 47) hennes tidiga ankomst till graven på Påskdagens morgon för att smörja Jesu kropp (Matt 28:1, Mark 16:1-2), hennes möte med den uppståndne som enligt evangelisten Johannes är den första person som han visar sig för och som han ger uppdraget att berätta nyheten för apostlarna (Matt 28:2-10, Mark 16: 9, Luk 24:1-12, Johannes 20:1).

Maria Magdalena förenar flera viktiga kvaliteter som Jesus apostel och fick titeln apostlarnas apostel.² I evangelierna framträder hon som den lärjunge som Jesus älskade (den kvinnliga motsvarigheten till Johannes) och som hans följeslagerska från början, sänd av Jesus för att berätta om den goda nyheten, vittne till hans död på korset och det första vittnet till Hans uppståndelse.

Man kan tydligt se att Maria Mag-

Forts. nästa sida

dalena var den viktigaste kvinnan i den kristendom som höll på att födas. Hon citeras hela sexton gånger i evangelierna. Hon är trofast följeslagerska till Jesus ända från början av hans gärning, hon var med honom i korsfästelsestunden och övergav honom inte heller när apostlarna försvann och tillsammans med andra kvinnor var hon det första vittnet till uppståndelsen - det mest centrala skeendet i den kristna tron.

Paulus bekräftar att om inte Kristus hade uppstått skulle vår tro vara meningslös (1 Kor 15:14). Apostlarna visste att Jesus levde eftersom Maria Magdalena berättade det för dem i hans namn. Att ha utvalts av Jesus att förkunna den mest centrala händelsen i kristen tro - uppståndelsen - är tillräckligt för att vi ska kunna erkänna henne som den apostel som Jesus föredrog. En obetydlig kvinna hade inte citerats fler gånger i evangelierna än Jesus moder Maria.

Successivt började bilden av Maria Magdalena som apostel förbigås av Paulus och Petrus. Kristendomen blev statsreligion i Romarriket på trehundra-talet och hade då utvecklats till en patriarkal religion mycket långt från Jesus ursprungliga kristendom med kvinnor i ledande roller.

¹ En hebreisk term som innebär en metod för tolkning av en biblisk text, avsedd för att vid studier och forskning underlätta förståelsen av Toran. Använder aktuella företeelser för att ge förståelse åt gamla texter. Termen midrash kan också syfta på en samling av predikningar som fungerar som kommentar till den hebreiska bibeln.

² Apostel betyder budbärare. Apostel och lärjunge är inte nödvändigtvis samma sak; Paulus var apostel men inte lärjunge. Maria Magdalena var både och, liksom Petrus, Johannes och Jacob. Hon ansågs som apostlarnas apostel av St. Hippolytus. Den östromerska (grekisk-ortodoxa) kyrkan ansåg henne från början som den främsta bland apostlarna och vördar henne som helgon.

5. Den aktuella situationen för kvinnor i den katolska kyrkan

Kvinnor utgör den numerärt större gruppen och är mycket viktiga vad gäller aktivt deltagande och närvaro i de katolska församlingssamfundena. Trots det erkänns och värderas

de inte särskilt högt. Kvinnorna finns:

- I initierandet och stöttandet av små församlingar t.ex. i bibelstudiegrupper
- Genom aktivt deltagande i mässan och gudstjänsterna
- I teologistudier - en del kvinnor sysslar med teologisk reflexion och forskning
- Aktivt deltagande i församlingarnas kyrkoråd, i kontraktsmöten, i stiftsmöten och i lekmanråd
- I församlingsorganisering både på lokal och nationell nivå
- I bibelundervisning där de flesta är kvinnor framförallt vad gäller att förbereda barnen för deras första nattvardsgång (konfirmation) - trots det bjuds de inte in till beslut om bibelundervisningsmaterial eller metoder
- I socialt arbete där kvinnor tar ansvarsfulla roller i solidaritetsrelser m.m.
- Genom att leda och inspirera Caritasgrupper
- I landsortsförsamlingar där det finns nunnor som tar på sig prästuppgifter när det inte finns någon präst att tillgå
- Genom städning av kyrkor och församlingshem, genom att sy liturgiska utsmyckningar, genom att tvätta liturgiska kläder - uppgifter som männen mycket sällan tar ansvar för

Alla dessa uppgifter utförs i tystnad och får sällan någon uppskattning.

Ändå är det tack vare detta som de prästvigda männen kan få tid för att skriva, predika, resa, evangelisera, organisera o.s.v. Också i beslutsfattande positioner för vilka det inte är nödvändigt att vara prästvigd finns det få kvinnor representerade. Även på dessa stolar sitter prästvigda män.

Denna kyrkliga verklighet av att marginalisera kvinnor kvarstår alltså i ett samhälle med en växande medvetenhet om jämställdhetsfrågor och i vilken FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna erkänns. I de västerländska samhällena görs idag många framsteg vad gäller kvinnors rättigheter och därför är det extra anmärkningsvärt att den katolska kyrkan och de ortodoxa kyrkorna ska vara några av de få institutioner i väst där orättvisor baserade på kön bevaras.

Paradoxalt nog så deklarerade det andra Vatikanconciliet att "all form av diskriminering av de grundläggande sociala eller kulturella mänskliga rättigheterna p.g.a. kön, ras, hudfärg, social status, språk eller religion måste övervinnas och elimineras eftersom det är mot den gudomliga planen". Men bara några år efteråt kom deklARATIONEN *Inter insigniores* som grundar uteslutningen av kvinnan från prästämbetet på att den gudomliga skapelseplanen påbjuder det. De ansvariga inom den katolska kyrkan bevarar det grekisk-romerska samhällets fördomar och negativa uppfattning om kvinnan och inte minst har Augustinus och Tomas av Aquino ett stort ansvar för detta.

Forts. sid 8

LIBERALA KATOLSKA KYRKAN

Biskopsämbetet: Regionalbiskop Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås,
tel 021-33 34 70, mob 070-536 65 37, e-post regionary@lkk.se
Biskop Evert Sundien, Hagagatan 37, 113 47 Stockholm, tel 08-33 20 06, mob 070-660 42 69

STOCKHOLM

S:t Mikael och Alla Änglars Församling.
S:t Mikael Domkyrka, Flottbrovägen
5, St Essingen, 112 64 Stockholm, tel
08-656 26 65. Pg 5 58 95-7.
Ansvarig församlingspräst:
Biskop Evert Sundien, Hagagatan 37,
113 47 Stockholm, tel 08-33 20 06, mob
070-660 42 09

GÖTEBORG

Kontaktperson: Mikael Hallgren, Sand-
bäcksgatan 2, 431 33 Mölndal,
tel 0730-366 861.

NORRKÖPING

S:t Franciskus kyrkogrupp.
c/o Marianne Andersson-Söderström
Hörngatan 16 A, 602 34 Norrköping
tel 011-16 10 81

VÄSTERÅS

Maria församling.
Ansvarig församlingspräst biskop Sten-
Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45
Västerås, tel 021-33 34 70.
Bankgiro 5604-2500

AVESTA

S:t Staffans kyrkogrupp.
Se Stockholm

UPPSALA

Maria församling.
Kontaktperson Gudrun Fleetwood, 018-
53 01 20, Pg 442 00 00-4.

LUND

S:t Rafaels Kyrkogrupp
c/o Stefan Brauer, Östen Undéns gata 5
227 62 Lund, 046-780 06 40

OTTERBÄCKEN

S:t Rafaels kyrkogrupp
c/o Carina Carlström, Amnevägen 34,
547 72 Otterbäcken, tel 0551-224 80

SAMFUNDET LIBERALA KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Ordf. Nappe Holmström Björnus,
Furustigen 3, 133 34 Saltsjöbaden, tel
08-717 26 99
Pg 216 28-3

LKK INTERNATIONELLT

The Liberal Catholic Church
27 Old Gloucester St
London WC1N 3XX
United Kingdom
e-mail: LCC@kingsgarden.org

Presiding bishop Maurice Warnon

Hemsida:
<http://kingsgarden.org/LCC>

Information om kyrkan och försam-
lingarnas verksamhet kan du få på
Internet:

www.lkk.se

Communio är organ för den svenska
grenen av Liberala Katolska Kyrkan
och utkommer med fyra nummer
per år. Prenumeration sker enklast
genom att sätta in 100 kronor på
postgiro 88 82 44-1, COMMUNIO.

Ansvarig utgivare:
Sten-Bertil Jakobson, tel 021-33 34 70.

Redaktion:
Kristen Fast tel 08-724 83 28
Rose-Marie Johansson tel 018-55 01 91
Carina Carlström 0551-22 480

Redaktion och expedition:
Solrosgatan 16, 722 45 Västerås.

Tryck: JUSTNU-tryck, Västerås.
ISSN 0345-2018.

*Tankefrihet och rätt att ge uttryck
för den är en fundamental princip i
LKK. Kyrkan själv är inte ansvarig
för gjorda påståenden eller uttryckta
uppfattningar i denna tidning, bara
när de är betecknade "officiellt".*

Sista manusdag för nr 4-2008 är den
1 december 2008.

Aktuell LKK-litteratur

Liturgi 3:e upplagan.....	135 kronor
Psalmbok.....	55 kronor
<i>LKK:s egna särpsalmer samt liturgiska psalmer och gradualer som ingår i kyrkans liturgi</i>	
Principförklaring och kort lärosammanfattning.....	20 kronor
99 frågor och svar om Liberala Katolska Kyrkan	50 kronor

All försäljning sker mot förskotts betalning till COMMUNIO pg 88 82 44-1
portofritt! Upplysningar genom Rose-Marie Johansson, Täljstensvägen
11G, 752 40 Uppsala, tel. 018-550191.

Har Du förnyat din prenumeration på Communio?

Tidningen kommer ut med 4 nr per år.

Prenumerera gör Du lättast genom att sätta in prenumerationsavgiften
100 kronor på postgiro 88 82 44-1

För medlemmar i nedanstående församlingar ingår Communio i medlemsavgiften:

S:t Mikael församling
Maria församling i Västerås

Kvinnorna i kristenheten

forts. från sid 7

Hela maktstrukturen i den katolska kyrkan är maskulin, inte bara vad gäller prästämbetet utan också inom andra områden. Som exempel kan nämnas det manliga förmyndarskapet eller kardinalers tillsyn över nunnor i vissa klosterordnar och att det översta ledarskapet inom ordensväsendet alltid reserveras för män - även om det finns minst tre gånger så många nunnor som munkar. Vi kan också nämna förbudet för kvinnor att studera teologi vid prästseminarier - vilket i vissa stift innebär förbud att överhuvudtaget studera teologi. Även administrationen av Vatikanens finanser är manligt präglad, liksom de politiska uppdragen (ambassadörsposter) och den kyrkliga domstolen "de la Rota".

Forts. nästa nr av Communio